

Mødet den 5. Decbr. 1912.

(For lukkede Døre).

Fraværende: Harald Jensen og N. Joh. Laursen.

1. (J. Nr. 432—1912). Indstilling fra Sygehusudvalget angaaende Licitationstilbud paa **Levering af Inventar til Sygepavillonerne** ved Marselisborg Hospital.

F o r m a n d e n forelagde Indstillingen, der gik ud paa at overdrage Leveringen af forskelligt Snedkerarbejde til følgende indenbys Snedkere: Chr. Kortsen for 2893 Kr., Martin Nielsen for 1144 Kr., P. K. Petersen for 646 Kr., P. Halling for 1053 Kr., Bach Sørensen for 1470 Kr., Anton Jensen for 2995 Kr. og P. Thorsen for 1188 Kr.

S i m o n s e n kunde godt slutte sig til Forslaget om at tilstaa de indenbys Mestre Arbejdet, naar dette kun blev fordyret derved med 19 Kr., men han fandt det ikke udtrykkeligt præciseret i Indstillingen, at de indenbys Mestre skulde foretrækkes.

M o u s t e n gjorde opmærksom paa, at Indstillingen udtrykkelig fremhævede, at de indenbys Mestre burde have Arbejdet. Udvalget havde ikke været synderlig glad ved at skyde et Par af de lavestbydende ud, fordi de boede udenbys, idet Licitationen ikke havde været offentlig, og det sagdes, at man i saa Tilfælde var forpligtet til at an-

tage de laveste Bud. Forskellen var imidlertid saa lille, at Udvalget havde ment at burde indstille de indenbys Bud til Antagelse. Fra Snedkermester P. Halling var der kommet en Skrivelse, hvori han bad sig fritaget for Arbejdet og angav at have regnet fejl ved Udregningen af Tilbudet. Da Halling imidlertid ikke kunde fremlægge Beregningerne, var Udvalget ikke særlig stemt for at imødekomme ham.

Niels Jensen vilde anse det for en Behagelighed, om det i Betingelserne for Kommunens Licitationer stod, at udenbys Tilbud maatte være mindst 5 % lavere end indenbys for at komme i Betragtning. Flere Byer havde vist en lignende Bestemmelse.

Christensen syntes, at man, naar man ikke vilde udbyde Leverancen i offentlig Licitation, burde henvende sig til de større Mestre, der beskæftigede en Del Folk, og ikke blot til dem, der kun forhandlede Møbler.

Mousten havde ønsket offentlig Licitation, men havde bøjet sig for Arkitekten, der meget nødig vilde have Arbejdet udbudt offentligt. Naar der saaledes ikke skulde være offentlig Licitation, maatte naturligvis en Del Mestre udskydes, og dette var selvfølgelig ikke helt let, Taleren havde i hvert Fald ikke stort Kendskab til, hvem man burde spørge.

Jakob Jensen saa ingen Grund til at fritage P. Halling for at vedstaa sit Bud, naar han ikke kunde fremlægge sine Udregningsplaner. Med Hensyn til Hr. Niels Jensens Udtalelse om at indsætte en Bestemmelse i Konditionerne, hvorefter indenbys Firmaer skulde foretrækkes, naar de ikke var mere end 5 % højere end udenbys,

bemærkede Taleren, at de Tider maatte være forbi, da man rejste snævre Toldmure om Byerne.

Indstillingen vedtoges.

2. (J. Nr. 164—1912). Til **3 Lærer- og 2 Lærerindeembeder** var af Skoleudvalg og Skolekommission indstillet følgende:

Lærerembeder:

- I Nr. 1. A. Hjalmar, Aarhus.
- » 2. H. C. Larsen, do.
- » 3. S. Elkjær, do.
- II Nr. 1. J. P. Jespersen, Aarhus.
- » 2. N. P. Andersen, do.
- » 3. J. Riber, do.
- III Nr. 1. J. Heydorn, Aarhus.
- » 2. G. A. Jørgensen, do.
- » 3. Har. Petersen. do.

Lærerindeembeder:

- I Nr. 1. Olga Christensen, Aarhus.
- » 2. Inger Jensen, do.
- » 3. Mary Jakobsen, do.
- II Nr. 1. Holga Andersen, Aarhus.
- » 2. Anna Bjørn, do.
- » 3. Emilie Petersen, do.

Simonsen havde, da Indstillingen var til Behandling i Skolekommissionen, fremsat sin Betænkelse over, at ikke mindre end 3 af de indstillede var forhenværende Løjtnanter, og at det for 2 af disses Vedkommende var øjensynligt, at de kun var slaaet ind paa Lærervejen, fordi ingen anden stod dem aaben. Det var med Beklagelse, Taleren saa Folkeskolen fyldes med Løjtnanter. Ingen Antimilitarist kunde være glad ved denne Vending, for det kunde næppe undgaas, at forhenværende Officerer i større eller mindre Grad vilde betragte deres undergivne som Rekrutter. Endnu mere beklageligt vilde det være, om den ene

af de indstillede, Jespersen, virkelig var Officer i Rekylkorpset, saaledes som det var blevet fortalt til Taleren. At Taleren udtalte sin Beklagelse over disse Forhold, nyttede vel ikke noget, men hans Protest skulde dog lyde alligevel.

Indstillingen vedtoges.

3. (J. Nr. 371—1912). Indstilling fra Sygehusudvalget til **Besættelse af Pladsen som Oldfrue ved Marselisborg Hospital.** (Se Side 295).

M o u s t e n anbefalede Syerske Frk. Sinding.

J. C. P e t e r s e n anbefalede Opsyn Bech Sørensen, om hvem Taleren med Bestemthed vidste, at hun var meget praktisk og dygtig.

M o u s t e n kunde godt slutte sig til Udtalelsen om, at A. Bech Sørensen var en dygtig Dame, men kunde ikke se andet, end at det samme ogsaa maatte siges om Frk. Sinding, naar man da tog Hensyn til Anbefalingerne.

Frk. M. Sinding valgtes.

4. (J. Nr. 427—1912). Andragende fra **Direktør Krüger** ved Observatoriet »Ole Rømer« om Løn. (Se Side 303) — 2. Behandling.

Indstillingen vedtoges.

5. (J. Nr. 446 --1912). Udkast til **Kontrakt med Vognmandsforeningen angaaende Bortkørsel af Sne og Is** fra Kommunens offentlige Pladser i den kommende Vinter.

Vedtoges.

6. (J. Nr. 349—1912). Meddelelse fra Kommunebogholderen angaaende det afsluttede **Kommuneregnskab for 1911—12.**

Til Efterretning.

7. (J. Nr. 437—1912). Andragende fra Læge Frisch om Ansættelse som **visiterende Læge** samt Tilbud om at ville modtage de paagældende Patienter i den almindelige Konsultationstid.

Formanden forelagde Sygehusudvalgets Indstilling, der gik ud paa at stille Spørgsmaalet i Bero, til der var ansat en Overlæge ved Marselisberg Hospital, og at man da tager Sagen »De visiterende Læger« op til Drøftelse.

Niels Jensen oplyste, at Frisch ikke havde indgivet Tilbud, den Gang Pladserne som visiterende Læger var blevet opslaaede. At Frisch nu kom og tilbød sig, var ikke nobelt overfor hans Kollegaer.

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 18²¹—1912). Andragende fra Vilhelmine Molberg om **Fritagelse for Hundeafgift.**

Bevilgedes.

9. (J. Nr. 18²²—1912). Andragende fra Agent Carl Hansen om **Fritagelse for Hundeafgift.**

Afsloges.

10. (J. Nr. 18²⁰—1912). Andragende fra Savværksarbejder M. Mogensen om **Fritagelse for Hundeafgift.**

Bevilgedes.

11. (J. Nr. 10¹⁰—1912). Til **Liguingsmænd** for de kommende 3 Aar fra 1. Januar 1913 at regne valgtes:

For **nordre** Kreds: Lærer A. Himmer, Inspektør Salomonsen, Bødker A. Aagaard, Typograf Chr. Hansen, Købmand Ant. C. Nielsen, Kobbersmed A. Wilson jun. og Sagfører S. C. Holmark.

For **søndre** Kreds: Postbud M. Christensen, Togbetjent H. C. Sørensen, Snedker M. Falk, Værkmester J. M. Jensen, Manufakturhandler William Nielsen og Købmand J. Rasmussen.

12. (J. Nr. 25⁷—1912). Ansøgning fra G. P. Th. Hansen, Hotel Dannebrog, Aagade 97, om **Dispensation fra Lov Nr. 121 af 20. April 1906.**

Anbefaledes.

13. (J. Nr. 449—1912). Andragende fra Kunstfyrværker Kræftings Enke angaaende Levering af **Fyrværkeri til Afbrænding paa Havnepladsen Nytaarsaften.**

400 Kr. bevilgedes, og Carl Laursen og Jul. Andersen valgtes til at foretage det videreffornødne.

14. (J. Nr. 450—1912), Indstilling fra Udvalget for Belysningsvæsenet om at tiltræde følgende **Overenskomst med Vejlbys Sogneraad angaaende Levering af Gas til Vejlbys Kommune:**

»Imellem Vejlbys Sogneraad og Udvalget for Aarhus Belysningsvæsen paa Aarhus Byraads Vegne er, under Forbehold af Byraadets og Amsraadets Approbation, indgaaet følgende Overenskomst:

§ 1.

Aarhus Kommune forpligter sig til for et Tidsrum af 13 Aar fra 1ste Oktober 1913 at forsyne Vejlbys Kommune med Gas til en Pris af 10 Øre pr. Kubikmeter, maalt gennem en i Sindssygehospitalets Maalerhus anbragt Hovedmaaler.

Forhøjes Gasprisen i Aarhus paa Grund af Stigning i Kulprisen, sker der en tilsvarende Forhøjelse i Gasprisen for Vejlbys Kommune, saalænge denne højere Kulkontrakt er gældende.

Saafermt Forbruget indenfor et Regnskabsaar overstiger 150000 Kubikmeter, nedsættes Prisen til 9 Øre pr. Kubikmeter.

§ 2.

Vejlbys Sogneraad lader nedlægge Ledningsnettet efter Hovedmaaleren. Vedligeholdelsen af Forsyningsledningen forinden Hovedmaaleren paahviler Aarhus Kommune, medens Vedligeholdelsen af Ledningsnettet efter Hovedmaaleren paahviler Vejlbys Kommune.

§ 3.

For at Gasforsyningen kan være tilfredsstillende, forpligter Byraadet sig til at levere Gassen med et Tryk af mindst 18 Linier, maalt umiddelbart efter Hovedmaaleren, kan dette Tryk ikke opnaas ved den i Maalerhuset anbragte Trykforøger, forpligter Byraadet sig til for Aarhus Kommunes Regning at nedlægge en større Forsyningsledning, dog forlænges i saa Fald den i § 1 nævnte Kontraktperiode med 10 Aar. Skulde dette Tilfælde indtræffe efter Udgangen af Aaret 1920, skal Byraadet dog forud meddele Vejlbys Sogneraad, at en ny Ledning agtes anlagt, og Sogneraadet kan da, om det foretrækker det, straks opsigte denne Overenskomst til Ophør 1 Aar efter, naar Beslutningen herom meddeles Aarhus Byraad inden en Maaned efter Modtagelsen af dettes ovennævnte Meddelelse. Benytter Sogneraadet denne Ret til at bringe Overenskomsten til Ophør, har Byraadet naturligvis ingen Pligt til at nedlægge den ny Ledning. I modsat Fald bliver denne snarest at nedlægge.

§ 4.

Opnaas der ikke Tilladelse til at anbringe Hovedmaaleren i Sindssygehospitalets Maalerhus, samt Tilladelse til at føre Ledningen efter Hovedmaaleren over Sindssygehospitalets Grund til nærmeste offentlige Vej, afgiver Vejlbys Kommune uden Vederlag en passende Grund i Nærheden af Sindssygehospitalet til Opførelse af et Maalerhus, der opføres af Vejlbys Kommune, medens Hovedmaalerens Anskaffelse og Vedligeholdelse paahviler Aarhus Kommune.

§ 5.

Skulde Gasforsyningen nogensinde blive util-

strækkelig eller helt ophøre enten ved Krigs-
overlast, Naturbegivenheder, Strejker og Lockout,
Ekspllosion af Gasværket eller lignende hid-
rørende Aarsag, er Aarhus Kommune i nævnte
Tilfælde fritaget for Erstatningsansvar, men
Kommunen har Pligt til efter yderste Evne
snarest at søge Gasforsyningen bragt i Orden.

§ 6.

Betalingen for Gassen erlægges kvartalsvis.

§ 7.

Saalænge denne Overenskomst er gældende,
maa Vejlbys Sogneraad ikke give Nogen Ret til
at nedlægge Gasledninger i Vejlbys Kommunes
Veje til Forsyning af Vejlbys Kommunes Beboere
med Gas fra andre end Aarhus Kommunes
Gasværk. Vejlbys Kommune maa derhos ikke
i samme Tidsrum selv anlægge noget Gasværk,
der tages i Brug forinden Kontraktens Udløb.

§ 8.

Aarhus Kommune forpligter sig til at levere
Gassen med en Varmeevne af mindst 4800
Kalorier pr. Kubikmeter.

§ 9.

Enhver Meningsforskel mellem Byraadet og
Sogneraadet i Anledning af denne Kontrakt, de
i denne omhandlede Forhold, eller om det ved
Kontrakten stiftede indbyrdes Retsforhold, kort
sagt enhver Meningsforskel eller Tvist, som
denne Kontrakt og den i samme omhandlede
Gasforsyning maatte give Anledning til, afgøres
med bindende Virkning for begge Parter af en
Voldgift paa 2 sagkyndige og uvildige Mænd,
hvoraf hver af Parterne vælger den ene. Vælger
den ene Part ikke sin Voldgiftsmand inden 8
Dage efter, at Parten af den anden Part er op-
fordret dertil, vælges denne Mand af Retten paa

den anden Parts Begæring. Inden Mændene paabegynder Forretningen, udvælger de en Opmand; kan de ikke enes om Valget af denne, udmeldes han af Bestyrelsen for Dansk Ingeniørforening eller, om denne maatte nægte at foretage Valget, af Retten. Voldgiftsmændenes eventuelt Opmandens Kendelse — der tillige skal indeholde Bestemmelse om, hvem der skal betale Voldgiftens Omkostninger — er endelig og verbindende for Parterne.

§ 10.

Af Hensyn til Kontraktens Stempling bemærkes, at det aarlige Gasforbrug ikke antages at ville overstige 100000 Kubikmeter. Prisen herfor udgør 10000 Kroner — Ti Tusind Kroner —, der 13 Gange taget udgør 130000 Kroner, hvorefter Overenskomsten bliver at stemple med 26 Kroner, som betales med Halvdelen af Sogneraadet og Halvdelen af Aarhus Kommune.«

Samuel sen meddelte, at Udvalget havde holdt en Del Møder med et af Vejlbys Sogneraad nedsat Udvalg, og at Resultatet af disse Møder var den foreliggende Kontrakt, som Udvalget kunde anbefale til Godkendelse. Udvalget ansaa Leverancen for en god Forretning for Aarhus, da den ikke bevirkede nogen Udgift, før Ledningen derud blev for lille, og man i saa Fald vilde være Herre over, om der skulde lægges en ny Ledning, eller man vilde afbryde Forholdet.

Mikael Johansen bemærkede, at Sagen ikke havde været fremlagt til sædvanlig Tid. Taleren var imod at sælge Byens Goder til omliggende Kommuner, der virkede som Skattely. Naar man desuden for nylig havde forlangt en saa stor Pris for en lignende Leverance til Viby, at det var det samme som et Afslag, skulde man ikke

stille sig anderledes overfor Vejlbys. Forøvrigt havde man vist selv god Brug for den Gas, Byens Værk producerede. For nylig havde Gassen ikke kunnet brænde i Kvarteret ved Guldbergsgade, og naar man ikke kunde forsyne Byens egne Borgere, skulde man ikke sælge til andre, og navnlig da ikke til det største Skattely.

Møller oplyste, at det som Regel skyldtes for smaa og indsnævrede Ledninger, naar der var noget i Vejen med Gassen. Der var derimod ikke Tale om, at man ikke kunde producere Gas nok, for Værket var tilstrækkeligt stort til at forsyne en By, der var $1\frac{1}{2}$ Gange saa stor som Aarhus. Naar man drog Sammenligning mellem de paatænkte Gasleverancer til Viby og Aaby og den nu foreslaaede til Vejlbys, maatte det erindres, at man til de to førstnævnte Steder skulde lægge en Ledning, medens man i dette Tilfælde allerede havde denne i Ledningen til Sindssygeanstalten. Denne skulde nu have elektrisk Lys, og det vilde saa være udmærket at faa Gasledningen anvendt. Den opnaaede Pris af 10 Øre maatte desuden kaldes meget god, da der intet Gastab vilde blive i Stikledninger, fordi Gassen skulde aflæses ved Hovedledningen. At der skulde ske nogen Skade ved at paatage sig Leverancen, kunde Udvalget ikke se. Viby og Aaby fik selv Gasværker, og det kunde Vejlbys ogsaa faa. Iøvrigt kunde Beboerne i Vejlbys Kommune alt iberegnet næppe have Gassen billigere end 15 Øre.

Jakob Jensen kunde næsten fristes til at slutte sig til Hr. Mikael Johansens Kritik af Gasleveringen fra Gasværket, idet der for nogen Tids siden i den nordre Bydel var saa lille Pres paa Gassen, at Blussene kun kunde brænde ganske svagt, og at Kogegassen varmede altfor lidt. Det

blev nu sagt, at Ledningerne var for smaa, og det var vel muligt, men det blev ogsaa sagt, at det var nogle daarlige Kul, Gasværket havde faaet. I hvert Fald var det kedeligt for Byens Folk at faa Gas, der næsten ikke kunde varme, naar Byens Værk skulde være forpligtet til at levere udenbys Folk Gas med en bestemt Varmeevne, hvilket end ikke Regulativet hjemlede de indenbys Forbrugere, som dog burde have samme Fordel som de udenbys. Taleren var ikke meget stemt for at gaa med til Leverancen, fordi Vejlbys var et Skattely, som han vilde haabe maatte komme til at betale sin Gas lige saa dyrt som Viby og Aaby. Det blev sagt, at Leverancen vilde være en god Forretning for Aarhus, det var muligt, men den vilde ogsaa være en god Forretning for Vejlbys, som vilde faa Gassen $\frac{1}{3}$ billigere, end hvis det selv skulde anlægge et Gasværk. Blev det nødt til det, vilde Beboerne komme til at give betydeligt mere end de 5000 Kr., Aarhus nu skulde tjene, og saa vilde deres Skattebyrde stige. Skattelyene burde have Lov til at passe sig selv, saa længe man ikke havde en fornuftig mellemkommunal Beskatning. Taleren vilde derfor stemme imod Forslaget, men skulde dette blive vedtaget, vilde han foreslaa indsat i Kontrakten, at ikke blot Kulprisernes, men Driftsudgifternes Stigning overhovedet skulde kunne bevirke Salgsprisens Stigning, saaledes at Salgspris og Produktionspris altid kom til at staa i et bestemt Forhold til hinanden. Endvidere burde det ogsaa staa i Kontrakten, hvad Produktionsprisen nu var. I Kontrakten stod der, at mulige Stridsspørgsmaal skulde afgøres ved Voldgift, og hvis Voldgiftsmændene ikke kunde blive enige, af en Opmand, der skulde udnævnes af Retten; der stod imidlertid

intet om, at det skulde være Retten i Aarhus, hvad forhaabentlig var Meningen.

Formanden fandt, at der manglede en Bestemmelse om, at Kontrakten skulde være uopsigelig fra Vejlbys Side i 13 Aar, hvilket ikke var, men udtrykkeligt burde være præciseret i § 1. Da et Medlem ikke havde set Sagen, vilde det maaske være rigtigst at udsætte dennes Behandling.

Samuel sen kunde ikke forstaa, at Sagen ikke havde været fremlagt til sædvanlig Tid, da den var blevet afleveret paa Byraadskontoret Onsdag inden Kl. 12. At Gassen en Tid ikke havde været saa god, skyldtes navnlig Arbejdet med Lægningen af en større Hovedledning i den nordre Bydel. Enkelte Steder var Ledningerne ogsaa vel snævre, men dette Forhold søgte man stadig at bedre. Det var oplyst af Belysningsdirektøren, at Varmeenheden for Byens Vedkommende var større end normalt forlangtes, saa der var intet i Vejen med Gassens Varmeevne. Gassen var en Handelsvare, som man havde og kunde faa nok af med det Værk og Mandskab, man havde, saa der var ingen Grund til ikke at sælge denne Vare til udenbys, naar man kunde gøre det med Fordel, for det maatte jo vel erindres, at man ikke kunde forhindre Vejlbys i at faa et eget Gasværk. Det var ofte blevet sagt, at Byens Værk ikke var saa rentabelt, som det burde være, men nu paaviste Udvalget i hvert Fald en Udvej til at øge Rentabiliteten. Sogneraadet vilde uden Tvivl stritte stærkt imod mulige Ændringer. Det var meget rigtigt, at man havde faaet en Del daarlige Kul, men dette Forhold, som nu var blevet rettet, havde ingen Indflydelse haft paa Gassens Godhed, men kun bevirket et mindre Gasudbytte.

M i k a e l J o h a n s e n skulde i Anledning af Bemærkningen om, at den daarlige Gasforsyning skyldtes for smaa Ledninger, oplyse, at Gasværket i Fjor under en lignende Kalamitet havde oplyst, at Forbruget var for stort. Fejlen var da vistnok ogsaa, at der ikke var Tryk nok paa. Taleren gad iøvrigt nok vide, hvad Byens Befolkning vilde sige til, at man solgte Gas til Vejlbys for 10 Øre, medens Byens Borgere skulde give 11 Øre. Beboerne i Skattelyene havde alle mulige Fordele, saa der var absolut ingen Grund til at sælge Gas billigere til dem end til Byens egne Borgere. Kontrakten burde derfor indeholde en Bestemmelse om, at Vejlbys til enhver Tid skulde give den Pris, der blev betalt i Aarhus. For Resten havde Sogneraadsformanden i Vejlbys været blandt de ivrigste til at modarbejde den mellemkommunale Beskatning, foruden at han stærkt havde agiteret mod Aarhus. Alene af den Grund vilde det være for galt, om man vilde give Vejlbys Beboere billigere Gas, end man selv havde. Taleren kunde ikke vel tænke sig, at ret mange vilde stemme for Indstillingen.

C h r i s t e n s e n bemærkede, at selv om man solgte Gassen for 10 Øre, fik Vejlbys den ikke under 15 Øre, og at der i Aaby dog kun blev betalt 14 Øre. Vejlbys skulde altsaa give mere, end det vilde komme til, hvis det fik sit eget Værk. Det var rigtigt nok, at Lægningen af den ny Hovedledning havde bevirket en daarlig Gasforsyning enkelte Dage, men de daarlige Kul havde dog ogsaa deres Skyld, idet man paa Grund af, at der blev leveret saa daarlige Kul, havde maattet standse den ene Ovn og havde maattet iblande op til 33 % Vandgas. De Driftsudgifter, der vilde falde paa Leverancen til Vejlbys, vilde blive saa

smaa, at de ikke behøvede at regnes med. Hovedsagen var naturligvis Kulpriserne. Bestemmelsen om Voldgift skyldtes Sagfører Brandt og kunde maaske have været mere klar, men en redaktionel Ændring vilde vel ogsaa kunne lade sig gennemføre, uden at hele Kontrakten blev omstyrtet. Naar der var talt om Varmeenheden, skulde Taleren oplyse, at man i Regelen havde 5000 Kalorier i Byen, men kun havde lovet Vejlbj 4800. Forøvrigt var det vel nok Trykket, det mest kom an paa, og paa det Omraade havde man kun lovet 18 Linier, uagtet man i Byen havde 21.

Mousten var enig i, at man ikke skulde gøre Vejlbj en Tjeneste; men i Virkeligheden var det vel ogsaa Aarhus Kommune, man gjorde en Tjeneste ved at overtage Leverancen. Ved et eget Værk vilde Vejlbj sikkert kunne faa Gas til en billigere Pris, end der nu blev foreslaaet. Hvis Aarhus havde Monopol paa Fremstilling og Salg af Gas, var Sagen ganske anderledes, men det var jo ikke Tilfælde; Vejlbj kunde udmærket skaffe sig Gas uden om Aarhus. Det syntes mærkeligt, at Udvalget benyttede en Sagfører fra Vejlbj.

Møller kunde ikke ret vel tænke sig, at ret mange skulde stemme imod Overenskomsten, som i Løbet af 10 Aar dog vilde betyde en Indtægt paa mindst 50000 Kr. for Kommunens Kasse. Det hele var en ren og skær Forretning; man havde Værket og kunde sælge Varen med en stor Avance. Og Skattelyet blev hverken større eller mindre for det. At det skulde være bestemmende for Aarhus Byraad, hvad Sogneraadsformanden i Vejlbj havde sagt, kunde Taleren ikke vel tænke sig. Udvalget havde slet ingen Sagfører brugt og altsaa heller ikke tilkaldt Sagfører Brandt, men denne havde været med i Forhandlingerne fra

Vejlbys Side. Bestemmelsen om Voldgift var vist ret god og kunde i hvert Fald næppe medføre noget uheldigt for Aarhus Vedkommende. Taleren troede det umuligt at opnaa en bedre Basis for Kontrakten.

M i k a e l J o h a n s e n erindrede om, at man hidtil ikke havde villet givet Skattelyene Del i Byens Goder, endog Skovene havde man lukket for dem. Landliggerne i Vejlbys havde gjort store Anstrengelser for at faa Gasleverancen i Orden, og det var naturligvis ikke af Kærlighed til Aarhus; men fordi de ved et eget Værk ikke kunde faa Gassen saa billig. At Aarhus saaledes vilde være med til at holde Skatteprocenten nede derude, var en daarlig Maade at fremtvinge den mellemkommunale Beskatning. For Talerens Skyld behøvede man ikke at udsætte Sagen, da han nu var klar over, hvad det drejede sig om.

S a m u e l s e n hævdede, at det kun drejede sig om en ren og skær Forretning, der intet havde med Begunstigelse af Skattelyet at gøre. Endvidere hævdede han, at Vejlbys absolut ikke vilde faa Gassen billigere end Aarhus, og at Halvdelen af de 10 Øre, Prisen var, vilde være ren Fortjeneste for Værket. Endelig havde man Ledningen liggende.

M ø l l e r saa ingen Grund til at udsætte Sagen, da Kontrakten var god nok, som den forelaa. Hr. Mikael Johansen havde vist overset, at man vilde tjene 100 %, hvilket jo almindeligvis blev anset for en meget fin Avance.

S i m o n s e n syntes ikke, der forelaa noget Principspørgsmaal, da man jo tidligere havde tilbudt Vibys Gas. Naar man kunde tilbyde Vibys, kunde man ogsaa tilbyde Vejlbys. At man havde Ledningen liggende, talte da ogsaa for at afslutte

Kontrakten, ligesom ogsaa at man kunde tjene noget ved Leverancen. I Kontrakten burde derimod vel nok forskellige Smaating rettes, da det gjaldt om, at Ordlyden blev saaledes, at ingen Tvivl var mulig. Endvidere vilde det vist ogsaa være rigtigtst at faa en skarpere Angivelse af de Forhold, der kunde faa Produktionsprisen til at stige, f. Eks. Arbejdslønnen. Hvis Taleren havde forstaaet det rigtigt, skulde Salgsprisen her ogsaa noget danne Grundlaget for Prisen for Salg til Vejlbj; dette maatte dog fraraades, da det jo kunde tænkes, at man vilde lade Vejlbj, men ikke Byens Folk bære noget af en midlertidig Forhøjelse af Kulprisen. Endvidere burde Vejlbj være bundet til Kontrakten i de 13 Aar, ligesom det ogsaa udtrykkeligt burde slaas fast, at det skulde være Retten i Aarhus og ikke i Hornslet, der skulde udpege Opmanden under Stridigheder. I det hele taget vilde det være heldigt, at Byraadet havde en Sagfører med til Affattelse af Kontrakten. Udvalget maatte vel nu være klar over, hvilke Betingelser Byraadet stillede, og maatte saa søge at føre disse igennem. Kunde dette ikke lade sig gøre, maatte Sagen dermed være bortfaldet.

J a k o b J e n s e n mente, at hvis Sagfører Brandt havde lavet Kontrakten for Aarhus Kommune, var den nok blevet anderledes. Mente Udvalget imidlertid, at Kontrakten var god nok, ja saa havde Taleren dog haft den Tilfredsstillelse at fremhæve, at han ikke ansaa den for god nok. Hr. Møller talte om, at det var en 100 %'s Forretning, men naar Prisen gik ned til 9 Øre, hvad den jo kunde, saa dalede Fortjenesten straks med 20 %. Det var meget rigtigt, at Vejlbj selv kunde anlægge et Gasværk, men det skulde naturligvis lægges i Villakvarteret, og med Gasværks-

røgen vilde Behagelighederne ved dette forsvinde. Hovedsagen var, at man burde lade Skattelyene passe sig selv.

Christensen havde faaet ud af Hr. Simonsens Tale, at Hr. Simonsen søgte at spænde Ben for Sagen. Hr. Simonsen havde selv tidligere hævdet, at Gaspriserne maatte stige med Kulpriserne, saa det var ret uforstaaeligt, hvorledes Hr. Simonsen vilde have, at Gasprisen skulde stige i Vejlbj, men ikke her. Bestemmelsen om Voldgift havde Kontorchefen og Sagfører Brandt lavet, og denne Bestemmelse var den eneste, Sagfører Brandt havde affattet. Taleren troede ikke, at et muligt Gasværk i Vejlbj vilde blive lagt i Villakvarteret, men selv i saa Fald vilde et saa lille Værk næppe kunne genere.

Samuelson bekræftede, at Sagfører Brandt kun havde været medvirkende ved Affattelsen af en enkelt §. Han oplæste dernæst Bestemmelsen om Voldgift og udtalte, at den ikke syntes at mangle noget i Klarhed.

Jakob Jensen fastholdt, at Bestemmelsen var urigtig affattet.

Møller ansaa det for umuligt at faa gennemført andet end rent redaktionelle Ændringer.

Formanden ansaa det for rigtigst at stemme om, hvor vidt Sagen skulde overgaa til 2. Behandling. Blev dette vedtaget, var dermed givet, at man var enig med Kontrakten i Princippet.

Simonsen mente, at man dog i nogen Grad kunde lade sin Afstemning være afhængig af, i hvor udstrakt Grad de omtalte Ændringer blev gennemført.

Formanden gjorde opmærksom paa, at man altid havde den formelle Adgang til at stemme imod Sagen ved 2. Behandling.

Møller mente, at man lige saa godt kunde slaa Sagen ned med det samme, hvis man skulde stemme med den Motivering, Hr. Simonsen havde fremsat, idet der kun kunde være Tale om at gennemføre redaktionelle Ændringer.

Overgik til 2. Behandling.

